

«Folklor va etnografiya» kafedrası

Kafedra mudiri:

Isayev Kamoliddin Saidovich

dotsent, 2 ta o'quv qo'llanma, 1 ta o'quv uslubiy qo'llanma, 30 dan ortiq ilmiy-uslubiy maqolalar muallifi

Qabul kunlari: Shanba kuni, soat:14:00-17:00

Telefon: 71 230 28 54

e-mail:

Kafedra qisqa tarixi:

O'ziga xos milliy taraqqiyotimizning ma'nnaviy asoslarini yanada mustahkamlash hamda ajdodlarimizning boy madaniy merosini keng ko'lamma tadbiq va targ'ib etish asosida xalqimizning boy madaniyati, urf-odat va marosimlari, qadimiy madaniy qadriyatlarimizning milliy-etnik asoslarini chuqur biladigan va etnomadaniy qadriyatlarimizning rivojlanishiga xizmat qiladigan yetuk mutaxassis kadrlarni tayyorlash bugungi kuning dolzarb masalalaridan biridir. Shu sabab 2016-yil sentabrdan boshlab "Folklor va etnografiya" kafedrasi

O'zbekiston Respublikasi Birinchi Prezidenti Islom Abdug'aniyevich Karimovning 2012-yil 4-iyun

"O'zbekiston davlat san'at va madaniyat institutini tashkil etish to'g'risida"gi PQ-1771-sen qarori asosida tashkil etilgan "Xalq ijodiyoti va an'anaviy qo'shiqchilik" kafedrasi tarkibidan ajralib chiqib o'z faoliyatini boshlagan. 2016-2020-yillarda kafedraga filalogiya fanlari nomzodi, professor Oygul Axmedova rahbarlik qilgan. Hozirda kunda ushbu kafedraga dotsent Isayev Kamoliddin Saidovich rahbarlik qilib kelmoqda.

"Folklor va etnografiya" kafedrasi respublikamizda faoliyat ko'rsatayotgan folklor-etnografik jamoalari va turli madaniy-ma'rifiy muassasalar uchun "Folklor-etnografik jamoalar rahbari" yo'nalishi boyicha kadrlar tayyorlamodqa. Ixtisoslik va mutaxassisliklar bo'yicha kadrlarni tayyorlashda respublikamizning taniqli olimlari va tajribali mutaxassislar ta'lif berib kelgan. Jumladan, hozirgi kunda O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan artist, professor Rustam Abdullayev, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan artist, dotsent Kursiya Esonova, fil.f.n, dotsent Saidqul Alimov, dotsent Kamoliddin Isayev, dotsent Dilorom Muxamedova, dotsent Umida Qurbanova, dotsent Bibiaysha Kudaybergenova, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) Kamola Tashmatova, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Feruza Abdiraxmonova, katta o'qituvchilar Begzod Davronov, Bahrom Yusupov, o'qituvchilar Izzat Yo'lidashev, Gulxumor Djamilxodjayeva, Kamoliddin Sunnatillayev, Shirin Asqarova, Sadoqat Ermatova, Dilrabo Turatova, Babirjan Xadjimuratov, Kamoliddin Salimov, Mardonbek Yusupbayev, Maftuna To'rayeva, yetakchi jo'rnavoz Usmon Berdiyev, jo'rnavozlar Oybek Hamroyev, Otanazar Xudoynazarov, Bahodir Xolmurodov, Umid Azizzodjayev, Ikrom Urazmetov, Dilmurod Yuldashev, Xudoymurad Shofiyevlar samarali faoliyat yuritib kelmoqdalar.

Xalqimizning ulkan ma'nnaviy xazinalaridan sanalmish folklor san'ati, O'zbekiston nomoddiy madaniy merosi va xalq qo'shiqlari bilan yosh avlodni tanishtirish ularni milliy an'analarga cheksiz hurmat ruhida tarbiyalash va bugungi kun jahon andozalarga mos o'quv adabiyotlar, dasturlar hamda zamonaviy texnik vositalar asosida ko'zda tutilgan mutaxassis kadrlarni tayyorlash "Folklor va etnografiya" kafedrasining tub maqsadlaridan biri hisoblanadi. Bu bo'lim talabalari nafaqat xalq ijodiyotining nazariy bilimlarini egallabgina qolmay, balki, keyinchalik respublika radio va televide niyesida "Xalq ijodi" bo'yicha dasturlar tuzuvchi rejissor, bayramlar ssenariysi tayyorlovchisi va shu yo'nalishdagi tadbirlarni uyushtiruvchi kadrlar safida ham faoliyat ko'rsatishilari mumkin. Bundan tashqari, mazkur bo'limni tugatgan talabalar madaniyat bo'limlari qoshida xalq amaliy san'atini tashkil qilish, joylarda turli folklor tadbirlarini uyushtirish, madaniy tadbirlarda folklor an'analardan foydalinishda maslahatchi-referent vazifasida o'z ish faoliyatlarini olib borishlari mumkin.

Bugungi kunda kafedra respublikda faoliyat ko'rsatayorgan bir qator folklor-etnografik jamoalari, ilmiy-tadqiqod muassasalari, madaniyat markazlari bilan doimiy hamkorlik olib bormoqda. Folklor san'ati beqiyos xazina bo'lib, ularni yoshlar shuuriga singdirish o'z xalqiga, o'z vataniga, o'z milliy an'analari ga cheksiz hurmat ruhida tarbiyalashda muhim ahamiyatga egadir. Mustaqillik sharoiti tufayli ajdodlarimiz xazinasi bo'lmish boy madaniy meroslarimiz, ma'nnaviy qadriyatlarimiz, an'analari tiklanayotgan hozirgi paytda sharqona odob, axloq qoidalarini o'rgatishda folklor san'ati muhim ahamiyat kasb etadi.

"Nomoddiy madaniy meros va folklor ijrochilik san'ati" mavzusi kafedraning bosh ilmiy-tadqiqot mavzusi etib belgilangan.

Kafedraning ilmiy tadqiqot faoliyatining ustuvor yo'nalishlari quyidagilarga qaratilgan:

- kafedraning ilmiy kadrlar salohiyatini yuksaltirish choralarini ko'rish;
- kafedrada ilmiy darajaga ega o'qituvchilar salmog'ini ko'paytirish;
- ilmiy, ilmiy-uslubiy nashrlar, o'quv qo'llanmalar, o'quv-uslubiy ishlanmalar, ilmiy monografiyalar tayyorlash va chop etish;
- ustuvor ilmiy yo'nalishlar bo'yicha fundamental, innovatsion va amaliy tadqiqotlar ustida ishlashni yo'lga qo'yish;
- turdosh muassasa va tashkilotlar bilan ilmiy hamkorlik qilish;
- talabalar ilmiy-tadqiqot faoliyatini tizimli asosda tashkil etishga ko'maklashish, iqtidorli talabalar bilan ishlar olib borish.

Kafedra pedagoglari imliy ishlar qatorida ijodiy faoliyat bilan ham shug'ullanadi. Buning natijasida ular tomonidan chop etilgan ilmiy ishlar bilan bir qatorda konsert dasturlarini tayyorlab institutda va undan tashqarida, shuningdek televide niye va radio orqali muntazam ravishda chiqishlari tashkil etilmoqda, radio fondiga yangi asarlar yozilmoqda. Kafedra qoshida "E'zoz", "Ko'hinur" folklor-etnografik talabalar to'garaklari va "Meros" talabalar cholg'u ansambl o'z faoliyatini olib bormoqdalar. To'garak a'zolari bilan alohida mashq'ulotlar o'tkazish, ularni turli festival va tanlovlarga tayyorlash, radio, televide niye va boshqa ommaviy axborot vositalari orqali targ'ib etish ishlari ham yaxshi yo'lga qo'yilgan.

Bakalavr ta'lif yo'nalishlari ro'yxati:

- 60211900 – Xalq ijodiyoti (folklor va etnografiya)

Magistratura mutaxassislari ro'yxati:

- 70211901 – Xalq ijodiyoti (folklor va etnografiya)

Kafedrada o'qitiladigan fanlar:

Folklor tarixi

Folklor jamoa ijrochiligi

Folklor asarlarini sahnalashtirish

O'zbek xalqi etnografiyasi

O'zbek xalqining etnogenezi va etnik tarixi

O'zbek marosim-udumlarining etnohududdiy xususiyatlari

Folklor-etnografik jamoalari bilan ishlash uslubiyoti

Yakkaxon qo'shiqchilik

Cholg'u ijrochiligi

Folklor cholg'ulari ansamblsi

O'zbekiston nomoddiy madaniy merosi

Folklor kiyimlari va bezaklari

Magistraturada o'tiladigan fanlar:

Folklor jamoalarini boshqarishning nazariy asoslari

Qiyoziy folklorshunoslik

Antropologiyasining nazariy maktablari

Jahon xalqlari etnomadaniyati

Folklor materiallarni to'plash va nashr etish metodikasi

Jamoas boshqaruv uslubiyoti

Kafedraning professor-o'qituvchilarining tarkibi:

Kafedrada 8 ta dotsent, 2 ta katta o'qituvchi, 5 ta o'qituvchi va 2 ta yetakchi konsertmeyster hamda 6 ta konsertmeyster faoliyat ko'rsatmoqda.

Isayev Kamoliddin saidovich – kafedra mudiri, dotsent

Abdullayev Rustam Mamarajabovich – O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist, professor v.b

Esonova Kursiya Nazarovna – O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan artist, dotsent

Alimov Saidqul – Filologiya fanlari nomzodi, dotsent

Muxammedova Dilorom – dotsent

Kurbanova Umida Shakirovna – dotsent

Kudaybergenova Bibiaysha Bazarbayevna – dotsent v.b

Tashmatova Kamola Abdirashidovna – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, (PhD)

Abdiraxmanova Feruza Eshkobilovna – Filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori, (PhD)

Davronov Bekzod Diyor o'g'li – katta o'qituvchi

Yuldashev Izzat Ikromovich – o'qituvchi

Djamolxodjayeva Gulxumor Taxirovna – o'qituvchi

Sunnatillayev Kamolidin Namatilla o'g'li – o'qituvchi

Turatova Dilrabo Allayarovna – o'qituvchi

Kafedraning ilmiy ishlari (oxirgi 5 yilda chiqarilgan darsliklar, monografiyalar va o'quv qo'llanmalar ro'yxati):**Kafedraning ilmiy va amaliy hamkorlari:**

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 27 iyuldag'i "Oliy ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirishda iqtisodiyot sohalari va tarmoqlarining ishtirokini yanada kengaytirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PQ-3151-sonli Qarori, O'zbekiston Respublikasi Prezidentininig 2018 yil 7 maydagi "Iqtisodiyot tarmoqlari va sohalariga innovatsiyalarni joriy etish mexanizmlarini takomillashtirish bo'yicha" PQ-3698 qarorlaridan kelib chiqib fanning ta'lim va ishlab chiqarish bilan integratsiyasi uzviyligini ta'minlash maqsadida, O'zRFA O'zbek tili, adabiyoti va folklori institutining "Folklor" bo'limi, O'zRFA Tarix institutining "Etnologiya va antropologiya" bo'limi, O'zRFA Alisher Navoiy nomidagi adabiyot muzeyi bilan innovatsion hamkorlik sharnomalri imzolandi. Kafedra negizidagi ta'lim yo'naliishlari talabalari va mutaxassislikning magistrantlari hamkorlik doirasida o'tkazilayotgan ilmiy-nazariy anjumanlar, ilmiy-ijodiy seminarda o'z ijodiy chiqishlari hamda ma'ruzalari bilan ishtirok etib kelmoqda.

Kafedraning korxona va tashkilotlar bilan aloqalari:

Kafedra Toshkent madaniyat kollejining "Folklor san'ati" kafedrasini hamda Respublikada faoliyat olib borayotgan madaniyat boshqarmalari, madaniyat markazlari bilan o'zaro hamkorlik aloqalarni olib boradi.